

НАЦИОНАЛНА КАМПАНИЯ “ ПОСТАВИ КОЛАНА - СПАСЯВА ЖИВОТА!”

1. ЦЕЛ НА КАМПАНИЯТА.

Кампанията има за цел да поощри водачите и пътниците в автомобилите да ползват своите обезопасителни колани. Да покаже, че неносенето на коланите е един егоистичен акт, който някои пътуващи в автомобила извършват спрямо своите спътници и близки.

Да се постигне ползваемост на коланите в края на кампанията до 85% а от там и спасят много хора от смърт, осакатяване и наранявания.

2. СТАТИСТИКА

От 2000 до 2004 г. в Република България при пътнотранспортни произшествия средногодишно са загивали и са били тежко ранявани 6869 водачи и пътници в автомобилите. От тях над 4600 са попаднали в пътнотранспортно произшествие без да са поставили колана си. Изследванията в редица страни показват, че при ползуване на обезопасителните колани най-малко 30% или повече от **900 души** в нашата страна средногодишно биха запазили живота си или биха претърпели по-леки или никакви наранявания.

Ползваемостта на коланите през посочения период постепенно е нараствала от 22% през 2000 г. до 54.2% през 2004 г. Независимо от известното завишение на ползването на коланите, в сравнение с данните в някои европейски държави ползваемостта в България е изключително ниска. За пример могат да послужат държави като Финландия, Франция, Германия, Швеция и Великобритания, където ползваемостта е над 90%.

Много хора считат, че коланът не е нужен в населените места, че им пречи, че ги задушават, че ограничават свободата им, че тяхното здраве си е техен проблем и други. Човешкото тяло е много нежно и трудно понася сериозни удари.

Запомнете! И при най-малки скорости от около 30-35 км/ч усилията са толкова големи, че човешката сила не е в състояние да ги задържи.

3. ЗАЩО ДА НОСИМ ПРЕДПАЗНИ КОЛАНИ?

За да осъзнаем ползата от употребата на предпазния колан, е важно да разберем добре динамиката на една катастрофа. Всяка катастрофа всъщност е съставена от **три сблъсъка**.

Сблъсъкът на автомобила

Първият сблъсък е известен като автомобилен сблъсък, който кара автомобила да се огъва и усуква когато се удари в нещо и спре внезапно /друг автомобил, дърво, стълб, стена и др./ Това се случва за приблизително 1/10 от секундата. Смачкването на

предницата абсорбира една част от силата на удара и действа като възглавница за останалата част от колата. Вследствие на това купето с пътниците спира по-постепенно в сравнение с предницата на колата.

Човешкият сблъсък

Вторият сблъсък се случва когато пътниците се ударят в някоя част на купето. В момента на удара необезопасените пътници продължават да се движат със скоростта на автомобила отпреди сблъсъка. Точно след като автомобилът спре напълно, необезопасените пътници ще се ударят във волана, предното стъкло или друга част на вътрешността на автомобила. Това е човешкият сблъсък.

Друга форма на човешки сблъсък е този между двама души. Много тежки наранявания се причиняват от необезопасени пътници, които се блъскат един в друг. При катастрофа пътниците се движат към точката на сблъсъка, а не се отдалечават от нея. Пътниците на предните седалки често биват убивани от необезопасени пътници на задните седалки, които се превръщат във високоскоростни "снаряди". Същите последици се получават и от незакрепени предмети или животни поставени на задните седалки.

Вътрешният сблъсък

Дори когато тялото на пътника спре напълно, вътрешните му органи продължават да се движат напред и се удрят в други органи или в скелетната система. Този трети сблъсък е вътрешният сблъсък и често причинява тежки или фатални наранявания които външно не си личат.

И така, защо да носим предпазни колани?

По време на катастрофа правилно поставените колани разпределят силите на внезапното забавяне на тялото върху по-големи и здрави части на тялото, като например гърдите, бедрата и раменете. Коланът се разтяга леко, за да забави тялото и да увеличи разстоянието на спирането му.

Разликата между разстоянията за спиране на обезопасен и необезопасен пътник е съществено. Най-често това е разстоянието между живота и смъртта.

Нараняванията от пътнотранспортните произшествия изконсумират голяма част от и без това оскъдния бюджет на болничните заведения и здравеопазването като цяло.

4. КАК ТРЯБВА ДА ПРЕВОЗВАМЕ ДЕЦАТА?

Някои родители очевидно не знаят колко е важно децата да бъдат на задните седалки и да носят колани или да бъдат в специални столчета. Те децата са подложени на всички тези процеси които бяха вече описани. За ограничаване и избягване на неприятните последици:

- Всички деца под 12 годишна възраст - добре обезопасени на задната седалка
- Бебетата на възраст до 1г. или до 10 кг- в специална седалка с лице обратно на движението.
- За деца над 1 година, които тежат между 10 и 20 кг.- в седалка разположена по посока на движението и снабдена с ремъци, с които детето се завързва за седалката.

- Деца с тегло над 20 кг.- трябва да използват повдигаща седалка и фабрично инсталиран колан в автомобила. Ако не се ползва такава седалка, коланът може сериозно да нарани детето. Никога не позволявайте на децата да прехвърлят прозрачния колан зад гърба си или да го поставят под ръката си.

Запомнете! Всички деца под 12 г. трябва да пътуват на задната седалка на автомобила по възможност обезопасени.

При пътуване в автомобил никога не поставяйте детето си в скута!

5. КАКВИ ДРУГИ НЕПРИЯТНОСТИ НОСИ НЕПОЛЗВАНЕТО НА ОБЕЗОПАСИТЕЛНИТЕ КОЛАНИ?

Загуба на време

- спиране от контролния орган, проверка на документите и съставяне на акт за нарушението по ЗДвП - средно -25 минути, ако няма други нарушения като изтекъл срок на документи, липса на застраховка, износени гуми, липса на оборудване и др.

- подаване на възражения, получаване на наказателно постановление и контролен талон - от няколко часа до цял ден.

- когато нарушението е извършено в друг регион не по местоотчета на водача-удължаване на акта веднъж или няколко пъти, получаване на наказателното постановление и контролния талон .

- възстановяване на отнетите контролни точки- търсене на учебна форма за възстановяване на точките и подаване на заявление веднъж и преминаване на курс - 6 часа в почивен ден.

Загуба на средства.

- за водача - 40лв.

- за пътника - 10лв.

Загуба на точки - 10 контролни точки от 27 налични за водачите със стаж до 2 години и 39 за останалите водачи. В случай че има отнети контролни точки преди това, неносенето на колана и някое друго нарушение може да се окажат достатъчно за пълна загуба на точките с което водача става неспособен и може да се яви на пълен първоначален изпит със заплащане на всички такси едва след 6 месеца като преди това е проверено неговото психическо състояние.

Ползването на обезопасителните колани не е въпрос на персонален избор - то е дълг за защита на собствения живот и живота на другите.

ДА ПОСТАВЯМЕ ВИНАГИ ОБЕЗОПАСИТЕЛНИЯ КОЛАН НА СЕБЕ СИ, НА ДЕЦАТА, НА СВОИТЕ БЛИЗКИ И НА ВСИЧКИ С КОИТО ПЪТУВАМЕ В АВТОМОБИЛА!!!